

Promemoria

Datum 2021-12-16
Författare Finansinspektionen

FI dnr 21-19290

Finansinspektionen
Box 7821
103 97 Stockholm
Tel +46 8 408 980 00
finansinspektionen@fi.se
www.fi.se

Så här anmäler du regelöverträdelser

I förordningen (2016:1318) om Finansinspektionens rutiner för mottagande av anmälningar om regelöverträdelser samt förordningen (2021:949) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden inom FI:s tillsynsområde inom området konsumentskydd, området finansiella tjänster, produkter och marknader och förhindrande av penningtvätt och finansiering av terrorism samt området skydd av privatlivet och personuppgifter samt säkerhet i nätverks- och informationssystem framgår att FI ska följa särskilda rutiner när FI tar emot frivilliga anmälningar om misstänkta överträdelser av regelverk på FI:s ansvarsområde.

Hur du anmäler

FI tar emot anmälningar från personer som i ett arbetsrelaterat sammanhang vill ge FI information om missförhållanden som det finns ett allmänintresse av att de kommer fram enligt lagen (2021:890) om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden. En anmälan ska avse en konkret misstanke om att ett företag eller en privatperson brutit mot ett regelverk som omfattas av FI:s tillsynsansvar. Det rör sig alltså inte om klagomål, frågor eller dylikt.

Enklast gör du en anmälan med e-post eller brev, men du har även möjlighet att ringa FI eller boka ett personligt möte. Du bör i din anmälan lämna en kortfattad beskrivning av händelseförloppet och vad du anser har varit felaktigt. Bifoga eventuella dokument som kompletterar din beskrivning. Ju tydligare du kan redogöra för problemet desto enklare blir det för FI att bedöma om en överträdelse har begåtts.

Om du vill anmäla en misstänkt regelöverträdelse ska du använda dig av följande kommunikationskanaler:

- E-post: visselblasare@fi.se om anmälan avser företag under FI:s tillsyn eller visselblasare.mar@fi.se om anmälan avser misstänkt marknadsmissbruk.
- Brev: Finansinspektionen, Box 7821, 103 97 Stockholm.
- Telefon: 08-408 986 70 eller 08-408 986 90 om anmälan avser misstänkt marknadsmissbruk. FI bandar inte samtalen.

Om du vill besöka oss för ett personligt möte, behöver du först ta kontakt med oss via e-post, brev eller telefon.

Du kommer att få svar från FI på din anmälan. Om den information som du lämnat inte är komplett eller om den behöver förtydligas kommer FI att kontakta dig på samma sätt som du tagit kontakt med FI – om FI bedömer att så kan ske utan att din identitet röjs på ett olämpligt sätt. Om du så begär kan FI utfärda ett intyg om att en anmälan har gjorts och, om möjligt, om den har lett till utredning eller sanktion. FI:s tillsynsåtgärder omfattas ofta av sekretess enligt offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), vilket kan leda till att FI inte kan lämna vidare information om FI:s tillsynsåtgärder.

Anonymitet och sekretess

Du kan, om du vill, göra en anonym anmälan, till exempel genom att skapa ett anonymt mejlkonto där du inte använder ditt namn i mejladressen. FI kommer inte att kräva att du avslöjar din identitet. Om du vill mejla FI kan du använda PGP som är ett program som används för att kryptera och dekryptera mejl. Mer information om detta, samt krypteringsnyckel, finns under Kontakta oss på FI:s webbplats fi.se.

I 30 kap. 4 b § offentlighets- och sekretesslagen framgår det att sekretess gäller i FI:s verksamhet för alla uppgifter som kan avslöja din identitet som anmälare. En särskild sekretessbestämmelse gällande överträdelser av EU:s marknadsmissbruksförordning finns i 30 kap. 6 b § samma lag.

Sekretessen som skyddar anmälares identitet enligt dessa bestämmelser är absolut. Det innebär att en uppgift inte får lämnas ut, även om det står klart att du som anmälare inte kommer att drabbas negativt om uppgifterna röjs. Det är dock möjligt att din anmälan kan komma att ligga till grund för ett

ärende hos FI, annan myndighet eller domstol. Inom ramen för ett sådant ärende finns det en möjlighet att din anmälan, eller delar av den, kan lämnas ut till den som genom sin ställning som part i ärendet har rätt till insyn i handläggningen av ärendet.

Skydd i form av ansvarsfrihet och förbud mot hindrande åtgärder och repressalier samt skadestånd

Enligt lagen om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden får inte en rapporterende person göras ansvarig för att ha åsidosatt tystnadsplikt, under förutsättning att personen vid rapporteringen hade skälig anledning att anta att rapporteringen av informationen var nödvändig för att avslöja det rapporterade missförhållandet samt att den var sann.

Rapportering ska primärt ske via FI:s speciellt utpekade visselblåsarkanaler enligt ovan.

Ansvarsfrihet medför inte rätt att lämna ut handlingar, den gäller inte heller om den rapporterende personen genom inhämtandet gör sig skyldig till brott.

Den som genom rapporteringen eller inhämtandet av information gör sig skyldig till ett brott har inte skydd mot repressalier.

En verksamhetsutövare får inte hindra eller försöka hindra rapportering, eller på grund av rapportering vidta repressalier mot en rapporterende person.

En verksamhetsutövare som bryter mot något av förbuden mot hindrande åtgärder eller repressalier ska betala skadestånd för den förlust som uppkommer och för den kränkning som överträdelsen innebär.

För mer information om lagen om skydd för personer som rapporterar om missförhållanden rekommenderas att du tar kontakt med FI via ovan nämnda kanaler, arbetstagarorganisation eller juridiskt ombud.

Anmälningar om överträdelse av marknadsmissbruksförordningen

I 2 kap. 11 § lagen (2016:1306) med kompletterande bestämmelser till EU:s marknadsmissbruksförordning (kompletteringslagen) framgår det att du som gör en anmälan om en överträdelse av marknadsmissbruksförordningen, utan att vara rapporteringsskyldig enligt 2 kap. 10 § kompletteringslagen,

inte får göras ansvarig för att ha åsidosatt någon tystnadsplikt, om du hade anledning att anta att en överträdelse hade skett. Detta gäller inte om du därigenom gör dig skyldig till brott.

Du kan alltså inte drabbas av varken skadestånd eller någon annan rättslig påföljd om du anmäler en överträdelse till FI i enlighet med 2 kap. 11 § kompletteringslagen.